

Anders dan anders

Luuk Smulders en Alisa Lalicic

Op het Koning Willem I College in Den Bosch bij de afdeling Kind & Educatie gaan alleen de eerstejaars mbo-studenten één dag in de week naar school. Verder zijn alle lessen online. Hoe lukt het in die situatie goed vinger aan de pols te houden? In gesprek met Alisa Lalicic en Luuk Smulders, docenten aan de mbo-opleidingen onderwijsassistent (niveau 4) en (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker kinderopvang (niveau 3 en 4).

Hoe verliep de kennismaking van eerstejaarsstudenten met hun nieuwe school?

Alisa: "Normaal gesproken hebben eerstejaars een introductieweek met een rondleiding en leuke activiteiten. Nu duurde het programma drie dagen. Onder het motto 'beter iets dan niets' zijn dit jaar alle eerstejaars één uur naar school geweest. Zo konden we elkaar toch even zien en konden de nieuwe studenten een beetje de sfeer van het gebouw proeven. De rest van de tijd gebeurde de kennismaking online. In groepjes deden de nieuwe studenten een Crazy 88 met allerlei gekke opdrachten en een pubquiz."

Hoe is het onderwijs georganiseerd?

Alisa: "Er zijn 12 eerstejaarsklassen. Elke klas is in drieën gedeeld met groepjes van maximaal tien. Nieuwe studenten hebben dus nog nooit fysiek les gehad met hun volledige klas. De rest van de week krijgen ze online les met de hele klas. (lacht:) Het is af en toe alsof ik bij de opticien zit, iedere les al die letters lezen in 30 vlakjes op het scherm!"

Hoe reageren studenten en docenten hierop?

Luuk: "Je merkt daar niet veel van bij de eerstejaars. Sterker nog: ikzelf als docent twijfel soms of het op afstand lukt om de kern over te brengen. Dat is via het scherm moeilijk te peilen. Maar na lezing van de portfolio's en reflectieverslagen dacht ik: 'Wauw!' Het is interessant dat dit bereikt wordt in kleinere groepjes en met minder lestijd. Ik merk dat studenten zich erg verantwoordelijk voelen voor hun eigen opleiding en intrinsiek gemotiveerd zijn. Dat neemt de laatste jaren toe. Daar doen we ook veel aan. Wellicht is het ook een effect van het vmbo-onderwijs."

Alisa: "Als docent ben je bang dat studenten verdrinken in de lesstof. Wat we terugkrijgen is: 'Het is wel moeilijk, maar ik word er heel zelfstandig van'. Studenten komen nu ook echt bewust naar school om dingen te halen."

Hoe zorg je dat je studenten niet uit het oog verliest?

Luuk: "Dat is wel een ding in coronatijd. In het begin hebben we alle studenten wekelijks gebeld, gemaild en Teams ingezet. Voor studenten met niet zo'n fijne thuissituatie is een mantelklas in het leven geroepen. Zij komen een extra dag naar school voor begeleid leren op een rustige werkplek. We doen regelmatig onderzoek naar het welzijn van onze studenten. In het laatste onderzoek zeiden de studenten: 'We missen vooral het contact met de docenten en het contact met de medestudenten.' Een grappige uitkomst is, dat wij als docenten ons uitputten in het bedenken van creatieve online werkvormen, terwijl de studenten het ook fijn vinden als we ze af en toe een kleurboekje opsturen, zodat ze weer eens een boekje in handen hebben in plaats van naar een scherm te turen."

Welke ervaringen nemen jullie mee?

Luuk: "Online lesgeven vraagt veel van je creativiteit. Bij de vakvaardigheden is het lastig. Bij onze beroepen is je lichaam het instrument. Je moet je bewust zijn van hoe je praat en hoe je voor een groep staat. Voor dramales hebben we dat creatief opgelost met poppenspel, dat de student zelf filmt. Voor mij als docent betekent dat deze periode wel héél veel filmpjes bekijken. We zoeken ook hoe we het voor onszelf behaarder kunnen houden."

Alisa: "Ik neem mee hoe belangrijk het is focus te houden. Voorgaande jaren waren we druk bezig met lessen en opdrachten, studenten aan het volstoppen en bezighouden. Nu is er meer rust en vragen we ons af: wat willen we de studenten nou écht leren?"

Luuk: "We waren sterk gefocust op de inhoud en hebben nu gemerkt hoe belangrijk begeleiding is. Dat is zó'n sterk punt dat leerlingen van andere scholen switchen naar onze opleidingen."